



# WIADOMOŚCI

Biuletyn informacyjny Wydziału Chemii



Nr 15

16. X. 1999. – 20. I. 2000.

Styczeń 2000

## Uroczysta Sesja Naukowa

W dniu 8 grudnia 1999 r. odbyła się uroczysta sesja naukowa, honorująca działalność Pani Profesor dr hab. Anny Narębskiej. Zorganizowana została przez Sekcję Membranową i Oddział Toruński PTChem oraz Zakład Chemii Fizycznej.

Sesję otworzył i zebranych powitał Dziekan, dr hab. Józef Ceynowa, następnie Prorektor UMK, prof. M. Zaidlewicz przedstawił dokonania Pani Profesor. Przewodniczący Zarządu Głównego PTChem., prof. J. Konarski, w uznaniu Jej zasług – wręczył Honorową Odznakę Polskiego Towarzystwa Chemicznego, oraz Medal 70-lecia Towarzystwa. Medal Instytutu Chemii Przemysłowej Ignacego Mościckiego oraz Odznakę Instytutu Chemii i Techniki Jądrowej z Rubinami wręczyli przedstawiciele tych Instytutów. Potem były gratulacje i kwiaty, i telegramy gratulacyjne od przedstawicieli różnych placówek naukowych, z którymi Pani Profesor owocnie współpracowała a także od Jej wychowanków. Pani Profesor, dziękując zgromadzonym za okazane uznanie i życzliwość, podzieliła się refleksją nad tym, co było dla niej najważniejsze w pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Zwróciła się z przesłaniem o odważne podejmowanie nowoczesnej tematyki naukowej i co najważniejsze – zespołowe jej realizowanie.

Tematem Sesji była „Aktualna problematyka membran i procesów membranowych”. Wygłoszono pięć interesujących referatów. Sesja we wszystkich aspektach została bardzo wysoko oceniona przez Zarząd Główny PTChem.

## Nominacje na stanowiska kierowników

Z dniem 1 stycznia 2000r. powołano na stanowiska kierowników:

- Zakładu Chemii Środowiska i Ekoanalitiky - prof. dra hab. B. Buszewskiego
- Zakładu Chemii Teoretycznej - dra hab. Piotra Malinowskiego, prof. UMK

## Doroczny Wykład im. prof. A. Basińskiego

W dniu 19 stycznia 2000 r. prof. dr hab. Józef J. Ziółkowski, Prorektor Uniwersytetu Wrocławskiego, wygłosił wykład nt. „Rodowe katalizatory metaloorganiczne – struktura, reaktywność, zastosowanie w syntezie organicznej”

## Gremia

Prof. B. Buszewski został delegowany przez Prezydium Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Chemicznego do Sekcji Chemii Środowiska Europejskiej Federacji Towarzystw Chemicznych (FECS).

**Dnia 14 grudnia 1999 r. zmarł mgr inż. Stefan Kowalski – st. specjalista naukowo–techniczny w Zakładzie Chemii Fizycznej.**

**Podjął pracę w Instytucie Chemii od 1 marca 1990 roku, a wydaje się, że był tu od zawsze. Identyfikował się z Zakładem, Wydziałem i Uczelnią, służąc im całym sercem, podejmując zadania, które często wykraczały poza jego obowiązki. Swoje doświadczenia przekazywał z entuzjazmem młodzieży.**

**Dobry, uczynny kolega, wrażliwy na potrzeby innych.**

**Miał 65 lat i wiele planów na przyszłość. Odszedł od nas niespodziewanie.**

### **Habilitacje**

- Decyzją z dnia 25 października 1999 r. Centralna Komisja ds. Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych, zatwierdziła stopień naukowy doktora habilitowanego nauk fizycznych, nadany drowi M. Polasikowi przez Instytut Problemów Jądrowych w Świerku.
- Decyzją z tego samego dnia Centralna Komisja zatwierdziła stopień naukowy doktora habilitowanego nauk chemicznych w zakresie konserwacji dzieł sztuki, nadany drowi J. Ciabachowi przez Radę Wydziału Chemii UMK.

### **Doktoraty**

- Mgr Olga Zawiałowa uzyskała w dniu 4 listopada 1999 r. stopień doktora nauk chemicznych na Rosyjskim Chemiczno–Technologicznym Uniwersytecie im. D. Mendelejewa w Moskwie.
- W dniu 15 grudnia 1999 r. mgr Tomasz Szymański uzyskał stopień doktora na podstawie rozprawy pt. „Wpływ chemicznej modyfikacji sorpcyjnego kompleksu glebowego na immobilizację metali ciężkich”. Promotorem pracy był dr hab. R. Buczkowski, recenzentami: prof. dr hab. Sławomir S. Gonet, ATR – Bydgoszcz i prof. dr hab. Kazimierz Szymański, PK – Koszalin.
- W dniu 12 stycznia 2000 r. odbyła się obrona rozprawy doktorskiej mgr Anety Jastrzębskiej pt. „Ekoanaliza wybranych ksenobiotyków za pomocą biowskaźników”. Promotorem pracy był prof. dr hab. B. Buszewski, recenzentami: prof. dr hab. Irena Baranowska, PŚ Gliwice i dr hab. Inż. Waldemar Wardecki, PG – Gdańsk.
- W dniu 18 stycznia 2000 r. odbyła się na Wydziale Chemii Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu obrona rozprawy doktorskiej mgr Tadeuszy Buszewskiej pt. „Ekstrakcja ciecz – ciało stałe w połączeniu z chromatografią cieczą w oznaczaniu zanieczyszczeń wód powierzchniowych na przykładzie wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i fenoli”. Promotorem pracy był dr hab. J. Siepak, prof. UAM, recenzentami: prof. dr hab. Irena Baranowska, PŚ Gliwice i prof. dr hab. Wiesław Wasiak UAM w Poznaniu. Obrona zakończyła się nadaniem mgr T. Buszewskiej stopnia naukowego doktora nauk chemicznych.

### **Nagrody, wyróżnienia**

- Nagroda zespołowa Rektora I stopnia – prof. dr hab. A. Kamińska, dr A. Sionkowska, dr M. Świątek, mgr. M. Kowalska, mgr J. Kowalonek, mgr. A. Szalla;
- Nagroda zespołowa Rektora II stopnia – prof. dr hab. P. Kita, dr E. Kita, dr J. Chatłas, dr J. Wiśniewska;
- Nagroda indywidualna Rektora II stopnia – dr hab. H. Kaczmarek;
- Wyróżnienia – dr M. Światała-Żeliazkow, dr J. Łukaszewicz.

### **Sprawy personalne**

Z dniem 4 stycznia 2000 r. zatrudniono w Zakładzie Chemii Fizycznej R. Piórkowskiego na stanowisku starszego technika.

### **Konferencje na Wydziale**

- W dniach 14 – 15 października br. w Ratuszu Staromiejskim w Toruniu odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna pt. „Osiągnięcia Proekologiczne w Przemśle Chemicznym”, której współorganizatorem była Pracownia Chemicznych Procesów Proekologicznych. Patronat nad Konferencją objęło m.in. Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa oraz Urząd Marszałkowski naszego Województwa i Polska Izba Przemysłu Chemicznego. Celem Konferencji było zaprezentowanie przyszłościowych kierunków rozwoju przemysłu chemicznego z uwzględnieniem aspektów proekologicznych oraz ocena osiągnięć w tym zakresie na tle istniejących i perspektywicznych regulacji prawnych w ochronie środowiska, wynikających z dostosowania się do wymagań Unii Europejskiej. Wygłoszono 16 referatów plenarnych, które ukazały się w formie recenzowanej publikacji pt. „Osiągnięcia proekologiczne w przemyśle chemicznym”. Pracownia Chemicznych Procesów Proekologicznych we współpracy z Janikowskimi Zakładami Przemysłowymi opracowała referat pt. „Proekologiczna gospodarka odpadami w przemyśle sodowym” wygłoszonym przez dra hab. R. Buczkowskiego. W Konferencji uczestniczyło ok. 70 osób. Podkreślić należy, że podczas Konferencji wręczono dziewięciu zakładom przemysłowym certyfikaty programu „Responsible Care”.
- 8 grudnia 1999 r. odbyła się uroczysta sesja naukowa nt. „Aktualna problematyka Membran i procesów membranowych” patrz: str 1 oraz *Posiedzenia Naukowe OT PTCh*.

### **Konferencje organizowane w roku 2000**

- W dniach 14 – 17 czerwca odbędzie się w Borównie k. Bydgoszczy XVth International Symposium on Physico-Chemical Methods of the Mixtures Separation „Ars Separatoria 2000”. Organizatorami Sympozjum są: Sekcja Chemii Koordynacyjnej PTChem., Wydział Chemii Nieorganicznej ATR w Bydgoszczy oraz Uniwersytet

M. Kopernika w Toruniu. Wiceprzewodniczącym Komitetu Organizacyjnego jest dr hab. Romuald Wódzki, zaś w Radzie Naukowej o międzynarodowym składzie, zasiadają m. in. prof. dr hab. B. Buszewski i prof. dr hab. A. Narębska.

- W dniach 29 –31 sierpnia br. odbędzie się VIII Ogólnopolska Konferencja Metodyczna nt „Ochrona Środowiska na Uniwersyteckich Studiach Przyrodniczych”, organizowana przez Zakład Chemii Środowiska i Ekoanalitiky.
- W dniach 12 – 13 października br. w Ratuszu Miejskim w Toruniu odbędzie się III Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Techniczna pt. „Osiągnięcia Proekologiczne w Przemśle Chemicznym”, organizowana m.in. przez Pracownię Chemicznych Procesów Proekologicznych.

#### **Współpraca z innymi ośrodkami**

Między Uniwersytetem M. Kopernika (Zakład Chemii Jądrowej) i Uniwersytetem D. Mendelejewa w Moskwie została podpisana umowa o współpracy naukowej na lata 2000 –2002 dotycząca „Wpływu promieniowania jonizującego na węglowodany”. Prace prowadzone w Zakładzie Chemii Jądrowej finansowane są z 3-letniego grantu JM Rektora UMK, a całością kieruje prof. dr hab. A. Chostenko.

#### **Granty**

Zakład Chemii Środowiska i Ekoanalitiky otrzymał grant z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w kwocie ok. 1 mln złotych na uzupełnienie wyposażenia Zakładu w związku z ubieganiem się Polski o akredytację i standaryzację metod analitycznych. Zakupiono wysokorozdzielczy GCMS, zestaw do strefowej elektroforezy kapilarnej i chromatografii, zestaw do HPLC i mikro-HPLC oraz osprzęt laboratoryjny.

#### **Wizyty, staże naukowe, wykłady, konferencje**

- We wrześniu 1999 r. w Zakładzie Chemii Fizycznej przebywał z wizytą prof. J. F. Rabek z Karolińska Institute w Sztokholmie.
- A. Wolan, 3-miesięczne studia w University of Wales, Swansea, W. Brytania, maj – lipiec 1999 r.
- J. Ceynowa, P. Adamczak, S. Koter, G. Gronowski, R. Wódzki, 3 plakaty, International Conference EUROMEMRANE `99, Louven, Belgia 19 – 22 września 1999 r.
- J. Ostrowska-Czubenko, B. Ostrowska-Gumkowska, P. Szczepański, R. Wódzki, M. Świątkowski, G. Łapienis, K. Kałużyński, J. Nowaczyk, 5 plakatów, International Polymer Seminar, Gliwice, 24 czerwca 1999 r.
- R. Wódzki, referat, J. Ceynowa, M. Rauchfleisch, J. Nowaczyk, R. Wódzki, 2 plakaty, XIVth International Symposium on Physico-Chemical Methods of Mixture Separation, 5 –8 czerwiec 1999 r.

- M. Staniszewski, S. Koter, G. Gronowski, komunikat, R. Wódzki, P. Szczepański, P. Adamczak, J. Ceynowa, M. Rauchfleisch, A. Narębska, 4 plakaty, III Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Membrany i procesy membranowe w ochronie środowiska”, Szczyrk, 21 – 23 października 1999 r.
- J. Ostrowska-Czubenko, wykład na zaproszenie w Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN, Łódź, 9 czerwca 1999 r.
- P. Szymański, staż w Slovak Technical University w terminie od 12 października do 6 grudnia 1999 r., w czasie którego wspólnie z drem S. Schosserem badał m.in. możliwości wykorzystania włókien kapilarnych (hollow fibers) wykonanych z polimerów jonowymiennych jako nowoczesnych nośników/separatorów do membran ciekłych.
- A. Dzieleńdziak, plakat, konferencja Organic Sythesis Meeting, De Haan, Belgia, 2 – 3 grudnia 1999 r.
- A. Dzieleńdziak, staż post-doktorski, Uniwersytet Leuven, Belgia, od października 1999 r.
- P. Kita i J. Chatłas wzięli udział w „1999 Europion Conference on Inorganic Mechanisms” Zagrzeb, Chorwacja, 6 – 8 stycznia 2000 r., w ramach „Annual Conference of the Royal Society of Chemistry Dalton Division...”, P. Kita wygłosił wykład plenarny na zaproszenie organizatorów Konferencji, J. Chatłas przedstawił 2 plakaty.
- P. Piszczek, staż naukowy, Instytut Chemii Nieorganicznej, Uniwersytet Siegen, Niemcy, 13 września – 5 grudnia 1999 r.
- A. J. Sadlej, wizyta w Lehrstuhl für Theoretische Chemie, Universität Erlangen, Erlangen, Niemcy, 24 – 26 października 1999 r.
- Dr. P. Neogrady, z Comenius University w Bratisławie przebywał na dwutygodniowym stażu naukowym w dniach 8 – 12 grudnia 1999 r, w Zakładzie Chemii Kwantowej w ramach programu COST.

#### *Studenckie Koło Naukowe Chemików*

- W. Spychalski, M. Świątkowski, M. Kowal, B. Igliński i D. Kędziera uczestniczyli w XI Ogólnopolskiej Szkole Chemii w Szklarskiej Porębie w dniach 8 – 13 listopada 1999 r.
- W. Spychalski i M. Świątkowski zajęli I miejsce, w konkursie na najlepszy plakat, za plakat pt. „Galeria”.
- M. Świątkowskiemu przyznano II miejsce za komunikat pt. „Prawda i kłamstwo w nauce”.

#### **Posiedzenia Naukowe Oddziału Toruńskiego PTChem.**

- Barbara Kuroczko, dyrektor Departamentu Monitoringu Środowiska Unii Europejskiej, „Rola analityki wynikająca z dyrektyw Unii Europejskiej na wybranych przykładach”, 19 października 1999 r.

- Prof. dr hab. Janusz Rosiak, Instytut Techniki Radiacyjnej, Politechnika Łódzka, „Radiacyjna synteza hydrożeli i ich biomedyczne zastosowania”, 27 października 1999 r.
- Dr J. Ostrowska, Wydział Chemii UMK „Wiązanie jonów metali przez proste modele biopolimerów bakteryjnych”, 1 grudnia 1999 r.

*„Aktualna problematyka Membran i procesów membranowych” patrz: str 1.*

- Prof. dr hab. B. Kolarz, Instytut Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych, Politechnika Wrocławska – „Nośniki i membrany sieciowane wieloakrylowymi monomerami”
- Doc. dr inż. W. Trochimczuk, Instytut Technologii Organicznej i Tworzyw Sztucznych, Politechnika Wrocławska – „Membrany bipolarne”
- Prof. dr hab. M. Bodzek, Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki, Politechnika Śląska – „Procesy membranowe w uzdatnianiu wody” –
- Dr hab. inż. M. Tomaszewska, Instytut Technologii Nieorganicznej, Politechnika Szczecińska, – „Kierunki rozwoju destylacji membranowej”
- Dr hab. inż. M. Szpakowska, Wydział Zarządzania i Ekonomii, Politechnika Gdańska – „Układy oscylacyjne z grubowarstwowymi membranami ciekłymi”
- Dr hab. inż. D. Szaniawska – „Zastosowanie membran formowanych dynamicznie w procesach mikro-, ultra- i nanofiltracji”
- Dr hab. R. Wódzki, wykład na zaproszenie, – „Od bakterii do pertraktorów”

W roku 1999 odbyło się 8 posiedzeń Toruńskiego Oddziału PTCh, w czasie których wygłoszono 15 referatów.

### **Interdyscyplinarne Podyplomowe Studium „Przyroda”**

2 i 9 października 1999 r. uroczyste wręczenie zostały świadectwa ukończenia IPS „Przyroda” nauczycielom, słuchaczom I edycji i tzw. „szybkiej ścieżki”. Dotychczas IPS „Przyroda” ukończyło ponad 200 nauczycieli z całej Polski. Obecnie odbywają się zajęcia dwóch kursów. Na pierwszym z nich (który zostanie zakończony 12 lutego br.) jest 127 słuchaczy; w drugim uczestniczy 125 osób i jego zakończenie przewiduje się na październik br.

Rozpoczęcie zajęć kolejnego kursu dla 120 osób planowane jest na 15 listopada br.

### **Studia Podyplomowe „Analityka w Ochronie Środowiska”**

W grudniu rozpoczęła się VI edycja tych studiów, w których udział bierze 17 osób ze wszystkich rejonów Polski.

### **Konkurs Chemiczny**

Rozpoczął się 36 Konkurs Chemiczny im. A. Swinarskiego. Do konkursu przystąpiło ok. 900 uczestników z 19 ośrodków. I etap odbył się 8 stycznia 2000 r., II etap odbędzie się w dniach 3 – 4 marca br. na naszym Wydziale.

## Studenci

15 grudnia 1999 r. w czasie posiedzenia Rady Wydziału Chemii wręczone zostały dyplomy Ministra Edukacji Narodowej najlepszym studentom Wydziału – paniom: Maji Lewandowskiej-Robak, Milenie Ozdobie oraz Agnieszce Woźniak.

## Stypendia

Po raz ostatni w roku akad. 1999/2000 podstawą do przyznawania stypendium za dobre wyniki w nauce będzie średnia arytmetyczna ocen ze wszystkich przedmiotów kończących się egzaminem. Od przyszłego roku akademickiego podstawą będzie średnia ważona ze wszystkich przedmiotów.

Wysoce kontrowersyjną sprawą jest sposób podziału funduszu stypendialnego na stypendia socjalne i za dobre wyniki w nauce. Coraz częściej środowisko studenckie domaga się redukcji świadczeń socjalnych na rzecz świadczeń za dobre wyniki w nauce.

Prodziekan ds. studentów, prof. dr hab. P. Kita zwraca się do studentów o uwagi w powyższej sprawie.

<b>Forma pomocy materialnej</b>	<b>Liczba studentów otrzymujących pomoc</b>
Stypendium socjalne	107
Stypendium Ministra Edukacji Narodowej	3
Stypendium za wyniki w nauce	96
Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych	2
Zakwaterowanie w domu studenckim	169
Bon stołówkowy	359
Zapomoga (w okresie od 1.XII.1998 do 30.XI.1999 r.)	72

### *Wysokość stypendiów za dobre wyniki w nauce*

<b>Średnia ocen</b>	<b>Kwota stypendium</b>
4,00 – 4,24	290 zł
4,25 – 4,49	340 zł
4,50 – 4,74	400 zł
4,75 – 5,00	470 zł

Stypendia socjalne naliczono wg następujących progów, przyjmując dochód zerowy, zgodnie z rozporządzeniem Rektora, za równy 160,00 zł na osobę w rodzinie:

*Wysokość stypendiów socjalnych*

Dochód na osobę w rodzinie	Kwota stypendium
poniżej 160 zł	270 zł
161 – 230 zł	210 zł
231 – 300 zł	150 zł
301 – 350 zł	80 zł

*Statystyka*

*Liczba studentów na poszczególnych latach,  
stan z dnia 15 listopada 1999 r.*

Specjalność	rok 1	rok 2	rok 3	rok 4	rok 5	Razem
<b>Trzyletnie Dienne Studia Zawodowe Chemii</b>						
	188	0	0	0	0	188
chemia	0	85	80	0	0	165
chemia z elemen. market. i zarządz.	0	50	40	0	0	90
<b>Trzyletnie Zaoczne Studia Zawodowe Chemii</b>						
	9	11	0	0	0	20
<b>Pięcioletnie Studia Magisterskie</b>						
chemia	0	0	0	85	56	141
chemia polimerów	0	0	0	36	12	38
chemia środowiska	0	0	0	32	29	61
<b>Magisterskie Studia Nauczycielskie</b>						
	10	5	0	0	0	15
<b>Zaoczne Studium Chemii</b>						
	0	2	16	18	12	48
<b>Razem</b>	<b>207</b>	<b>153</b>	<b>136</b>	<b>161</b>	<b>109</b>	<b>766</b>



Zestawienie wyników sesji letniej w roku akademickim 1998/1999

Rok	Kierunek studiów, specjalność	Liczba student. 1.X.99 r.	Liczba studentów		Liczba student. skreśl.	Zalicz. semestr	%
			urlop	powt.			
<b>Trzyletnie Dienne Studia Zawodowe</b>							
I		313	7		185	121	38,65
II	chemia	65	2	4	8	51	78,46
III	chemia	133	1	22	3	106	79,69
II	chemia z element. market. i zarządz.	45		3	2	40	88,88
III	chemia z element. market. i zarządz.	38		15		23	60,52
<b>Pięcioletnie Studia Magisterskie</b>							
IV	chemia	57		2		54	94,73
IV	chemia środow.	37		6	1	29	78,37
IV	chemia polimer.	12				12	100,00
V	chemia	25		1		24	96,00
V	chemia środow.	21				21	100,00
V	chemia polimer.	12				12	100,00
<b>Wyższe Zawodowe Studia Nauczycielskie</b>							
III	chemia i fizyka	10				10	100,00
<b>Magisterskie Studia Nauczycielskie</b>							
I		5				5	100,00
II		12				12	100,00
<b>Zaoczne Studium Chemii</b>							
I		23			14	9	39,13
II		19		1	2	15	78,94
III		17			2	15	88,23
IV		17	1	1	3	11	64,70
V		11			1	10	90,90
<b>Razem</b>		872	11	55	221	580	66,51

## Dydaktyka

Wydziałowa Komisja ds. Dydaktyki zaproponowała wprowadzenie następujących zmian w programie studiów licencjackich, których celem jest zmniejszenie obciążeń na I roku studiów:

- przesunięcie zajęć z *fizyki* na semestr II a zliczenie na II roku
- podniesienie o 3CP wartości przedmiotów: *podstawy chemii ogólnej* oraz *podstawy chemii analitycznej*;
- podzieleniu przedmiotu *chemia kwantowa* na dwa bloki: *chemia kwantowa* o wartości 3 CP, obowiązkowego dla wszystkich studentów na roku III studiów licencjackich oraz *chemia kwantowa* o wartości 6 CP jako przedmiotu do wyboru adresowanego do studentów V semestru studiów licencjackich lub I semestru studiów magisterskich.

## Absolwenci

W dniu 11 grudnia 1999r. odbyło się rozdanie dyplomów absolwentom rocznika 1998/99. Dyplomy uzyskało 79 absolwentów studiów dziennych oraz 10 absolwentów studiów zaocznych. W spotkaniu, które miało bardzo uroczystą oprawę, obok władz Wydziału uczestniczyli promotorzy i opiekunowie prac magisterskich. Była również spora grupa rodziców i przyjaciół absolwentów. Po części oficjalnej, uczestnicy spotkali się przy lampce wina.

Przeprowadzona wśród absolwentów ankieta (61 osób) wykazała, że 39 osób znalazło zatrudnienie: 8 osób w zawodzie nauczycielskim, 21 osób w różnych branżach, 10 osób podjęło studia doktoranckie; 22 osoby pozostały bez pracy.